

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2852/2018
10.07.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, др Илије Зиндовића и Божицара Вујичића, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., ул. ... број .., кога заступа Никола Стевановић, адвокат из ..., против тужених ББ, у реструктурирању, ..., ул. ... број .., кога заступа Будимир Дринчић, адвокат из ... и Републике Србије, Министарства грађевинарства, саобраћаја и информисања, Београд, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Новом Саду, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 3262/17 од 26.12.2017. године, у седници одржаној 10.07.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 3262/17 од 26.12.2017. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врбасу П 76/17 од 05.06.2017. године, ставом 1. изреке, одбијен је приговор тужене Републике Србије, Министарства грађевинарства, саобраћаја и информисања, Београд о стварној ненадлежности Основног суда у Врбасу. Ставом 2. изреке, утврђено је да је основано потраживање АА у износу од 271.033,71 динар са законском затезном каматом почев од дана пресуђења 05.06.2017. године, па до коначне исплате, па је обавезан тужени ББ да исти износ исплати тужиоцу АА у складу са усвојеним УППР-ом у стечајном поступку број 5 Рео 10/2015 пред Привредним судом у Сомбору, док је у преосталом делу од досуђеног до траженог износа од 1.897.236,00 динара са законском затезном каматом почев од 20.05.2016. године, као и у делу за исплату законске затезне камате на досуђени износ почев од 20.05.2016. године, па до досуђене законске затезне камате од дана пресуђења, тужбени захтев одбијен. Ставом 3. изреке, обавезана је тужена Република Србија, Министарство грађевинарства, саобраћаја и информисања Београд да солидарно са туженом ББ исплате тужиоцу АА износ од 271.033,71 динар са законском каматом од дана пресуђења 05.06.2017. године, па до коначне исплате, у року од 15 дана, под претњом принудног извршења, док је у преосталом делу од досуђеног до траженог износа од 1.897.236,00 динара са законском затезном каматом

почев од 20.05.2016. године, као и у делу за исплату законске затезне камате на досуђени износ почев од 20.05.2016. године па до досуђене законске затезне камате од дана пресуђења тужбени захтев одбијен. Ставом 4. изреке, обавезани су тужени да тужиоцу солидарно накнаде трошкове парничног поступка у износу од 92.367,40 динара, са законском затезном каматом од дана пресуђења до коначне исплате, у року од 15 дана.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 3262/17 од 26.12.2017. године, ставом 1. изреке, жалба тужених је делимично усвојена, па је пресуда Основног суда у Врбасу П 76/17 од 05.06.2017. године у ставу 2. и 3. изреке у обавезујућем делу одлуке и у ставу 4. изреке која се односи на трошкове поступка преиначена, тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је основано потраживање тужиоца у износу од 271.033,71 динар са законском затезном каматом од пресуђења 05.06.2017. године, па до коначне исплате и да се обавезе тужени ББ у реструктурирању да износ од 271.033,71 динар са законском затезном каматом почев од 05.06.2017. године до исплате, исплати тужиоцу у смислу са усвојеним УППР-ом у стечајном поступку број V. Рео 10/2015 пред Привредним судом у Сомбору; да се обавезе Република Србија, Министарство грађевинарства, саобраћаја и информисања Београд, солидарно са туженим ББ у реструктурирању исплати тужиоцу износ од 271.033,71 динар са законском затезном каматом почев од 05.06.2017. године до исплате, оба у року од 15 дана под претњом принудног извршења и да се обавезу тужени да солидарно тужиоцу накнаде трошкове парничног поступка у износу од 92.367,40 динара са законском затезном каматом почев од пресуђења до исплате у року од 15 дана, док је пресуда у делу одлуке у ставу 1. изреке којом је одбијен приговор тужене Републике Србије, Министарства грађевинарства, саобраћаја и информисања Београд о стварној ненадлежности Основног суда у Врбасу потврђена. Ставом 2. изреке, обавезан је тужилац да исплати на име трошкова парничног поступка туженом ББ у реструктурирању износ од 170.173,00 динара и туженој Републици Србији, Министарству грађевинарства, саобраћаја и информисања Београд износ од 99.000,00 динара, све у року од 15 дана. Ставом 3. изреке обавезан је тужилац да исплати на име трошкова другостепеног поступка туженом ББ у реструктурирању износ од 12.000,00 динара, туженој Републици Србији, Министарству грађевинарства, саобраћаја и информисања Београд износ од 12.000,00 динара, све у року од 15 дана.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/11... 55/14) према којој одредби је ревизија увек дозвољена када другостепени суд преиначи пресуду и одлучи о захтевима странака, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку доношења побијане пресуде нема битне повреде из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју овај суд пази по службеној дужности, нити су учињене битне повреде из одредбе члана 374. став 1. ЗПП на које се позива тужилац, мада исте у ревизији посебно не наводи.

Према утврђеном чињеничном стању, породици тужиоца, као колонисти по решењу Комисије за аграрну реформу и колонизацију при Влади ФНРЈ број ../46 од 15.08.1946. године додељена је имовина која је обухватила и предметну парцелу ../површине 2кј 800квхв. Отац тужиоца је потом добијену имовину унео у Сељачку задругу ВВ у ... и након даље реорганизације делимично распоредним решењем Комисије за уређење имовинских односа у СРЗ "ВВ" ... број ../53 од 25.12.1953. године део унете имовине му је враћен, а уместо унетих парцела број ../.., 1кј 615кв.хв и овде спорне кп. ../површине 2кј 800кв.хв добио је у замену парцелу број ../.. површине 1кј 613кв.хв и парцелу бр. ../.. површине 2кј 800кв.хв. Све то је урађено у складу са одредбом члана 21. ст. 1. и 2. Уредбе о имовинским односима и реорганизацији сељачких радних задруга ("Службени лист ФНРЈ" број 14/53) које одредбе прописују да је задруга у случају иступања дужна да сопственику земљишта врати земљу коју је унео, док би у ситуацији када би враћање исте унете земље значило распарчавање поседа који остаје задрузи, или је на земљи извршена већа инвестиција или подигнута зграда, она има право да сопственику уместо унете земље врати другу исте вредности, а што је у конкретном случају и урађено. У току 1997. године вршена је комасација, па је дана 22.04.1977. године мајка тужиоца ГГ са ПК ... ОУР пољопривреда извршила замену земљишта, тако што је дала парцелу бр. .. и део парцеле бр. ../.., а за узврат добила парцеле бр. ../.. и бр. ../. Значи у поступку комасације парцела број ../.. која је добијена након изласка из сељачке радне задруге ВВ призната је пред Комисијом за комасацију као вануговорно власништво породице АА, док се парцела ../.. коју је у поступку замене добио ПК ... ОУР пољопривреда појављује кроз промену катастра земљишта у оквиру парцелације као земљишта у њиховом поседу. Подаци о земљишту у поступку комасације излагане су од стране Комисије за комасацију Општине ..., а на основу исказа земљишта и расправних записника број .., .. и .. за КО ... утврђене су непокретности – парцеле породице АА које су унете у комасациону масу. Ове записнике тужилац је са осталим члановима своје породице својеручно потписао без примедби. У том потпису нису помињане парцеле број ../.., нити заменска парцела ../.. које у том периоду већ нису биле у њиховом власништу и поседу. Спорна катастарска парцела се у Служби за катастар непокретности води као власништво првотуженог, а тужилац сматра да је грешком друготуженог иста укњижена на првотуженог. Према извештају Службе за катастар непокретности - Републичког геодетског завода, произилази да исти није у могућности да утврди правни основ по којем је кат. парц. ../. из својине породице АА (све ово земљиште се водило на чланове породичног домаћинства на по 1/7) прешла у друштвену својину. Тужилац сматра да је остао без права својине на предметној парцели, без обзира што није склопио никакве правне послове, првотужени је без ваљаног правног основа укњижен као власник, а тужилац није имао никакво обавештење о промени власништва нити је постојао неки акт на који би се жалио.

При овако утврђеном чињеничном стању, првостепени суд налази да за спорну парцелу не постоји правни основ који би оправдавао њен прелазак из својине тужиоца у својину првотуженог те да првотужени нема правни основ за стицање својине на спорној парцели. Како је вештачењем путем вештака пољопривредне струке утврђено да је вредност спорне парцеле која има површину 1.43,81ха на дан вештачења 20.05.2016. године 1.897.236,00 динара (вредност по хектару је 10.750 евра, а ради се о парцели по култури њива друге и треће класе) то обзиром да произилази да је тужилац као сукцесор свог оца и своје мајке власник на 1/7 те парцеле, то су тужени

дужни да му исплате 1/7 вредности те парцеле у висини од 271.033,71 динар. Над првотуженим ББ био је отворен стечајни поступак али је потврђен унапред припремљени измењени план реорганизације од 25.04.2016. године, па је над стечајним дужником ББ, правноснажним решењем дана 17.08.2016. године стечајни поступак обустављен. Иначе правни претходник сада првотуженог је Пољопривредни комбинат ... ОУР пољопривреда, а кроз поступак комасације парцела је постала власништво правног претходника првотуженог, а касније је укњижена на првотуженог.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду у ставу 2. и 3. изреке у усвајајућем делу налазећи да је првостепени суд правилно утврдио чињенично стање али да није правилно применио материјално право везано за решење спорног правног односа. Наиме, другостепени суд налази да из утврђеног чињеничног стања произилази да тужиоцу предметна парцела (кп. ../..) нити парцела које је добио у замену нису одузете без правног основа, пошто су супститути њихове имовине остали у власништву тужиоачеве породице давањем у замену другог земљишта. Правни претходници тужиоца су приликом иступања из задруге уместо унетих кат. парц. ../. и ../. у замену добили кат. парц. .. и кат. парц. ../. из чега се закључује да је практично извршена замена земљишта. Сходно томе, другостепени суд је у том делу првостепену пресуду преиначио и одбио тужбени захтев тужиоца и обавезао тужиоца на плаћање трошкова туженима.

Оцењујући наводе ревизије, Врховни касациони суд налази да се закључак и одлука другостепеног суда заснива на правилној примени материјалног права, те да је правилно поступио другостепени суд када је преиначио првостепену одлуку у назначеном делу и одбио тужбени захтев тужиоца. Разлоге које је у том погледу даје другостепени суд у свему прихвата и овај суд.

Наиме, правилно закључује другостепени суд да се не може сматрати да правни претходници тужиоца су без правног основа остали без власништва над спорном кат. парц. ../. јер након тога што је иста од оца тужиоца унета у задругу као његова имовина, приликом иступања из задруге њему су у замену за ту парцелу и за кат. парц. ../. додељене друге парцеле, тј. кат. парц. .., ../. . Даље, правилно закључује другостепени суд да се из изведених доказа јасно утврђује да у поступку комасације која је спроведена 1977. године када је вршена замена земљишта, спорна парцела као ни кат. парц. ../. не појављују као замењене парцеле. Стога правилно другостепени суд закључује да правни претходник тужиоца није без правног основа остао без предметне парцеле јер је исту унео у земљорадничку задругу, а иступањем из Задруге је добио друге парцеле. Правни претходник тужиоца је практично на име спорне кат. парц. ../., у замену добио другу парцелу, из чега произилази да му назначена парцела није одузета без правног основа, јер су супститути њихове имовине остали у власништву тужиоачеве породице давањем у замену другог земљишта.

Врховни касациони суд је ценио и остале наводе ревизије, али налази да се исти углавном свode на тврдњу да је првотужени без правног основа постао власник спорне парцеле, а да на страни друготуженог постоји кривица везано за књижење спорне парцеле на првотуженог, те да је то наводно основ за усвајање тужбеног захтева, који наводи се не могу прихватити као основани.

Из напред изнетих разлога, применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа
судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић